

V. 23 Viróčana vypráví podobenství o říši, ministru a králi.

VIRÓČANA odpověděl: Můj synu, existuje ohromná říše, dostatečně velká na to, aby obsáhla tři světy. Nejsou tam jezera, oceány, hory, lesy ani řeky, není tam půda, obloha, vítr ani Měsíc, nejsou tam bozi, polobozi ani démoni, není tam rostlinstvo ani nebe, není tam vysoko ani nízko, nejsou tam žádná slova, nejsem tam já ani bůh Višnu. Jediné, co tam je, je nejvyšší Světlo. Je všemohoucí, všudypřítomné a je vším. Spočívá v klidu, jakoby nečinné. Na popud nejvyššího Světla coby krále dělá všechno jeho ministr. Co není, to vyvolá, a co je, to mění. Ministr není schopen něco zakoušet, ani nic neví. Ačkoli je nevědomý a neschopný vnímání, udělá pro svého pána cokoli. Král zůstává sám, ustálený v klidu a míru.

BALI se zeptal: Otče, co je tou říší, osvobozenou od nemocí těla a duše? Kdo je onen ministr a kdo onen král? Je to zvláštní, neobvyklý příběh. Prosím, vysvětli mi to vše do podrobností.

VIRÓČANA odpověděl: Ministra nemohou ohrozit bozi, polobozi, ani síla mnohonásobně větší, než mají všichni dohromady. Ministr není král bohů Indra, bůh smrti Jama ani bůh bohatství Kubéra. Není to bůh ani démon, nad kterým by šlo snadno zvítězit. Třebaže se říká, že bůh Višnu pobil demony, ve skutečnosti je zahubil tento ministr. I bozi jako Višnu byli ministrem přemoženi a donuceni se v tomto světě zrodit. Moc a síla boha lásky pochází od tohoto ministra. Zlost bere svoji sílu též od něj. A v důsledku jeho přání je zde neustálý střet mezi dobrem a zlem.

Ministra může porazit jen jeho král, nikdo jiný. Když se během času v králově nitru zrodí takové přání, je ministr snadno poražen. Ministr je ve třech světech nejmocnější a tři světy nejsou nic jiného než jeho výtvor. Jsi-li schopen ministra přemoci, jsi skutečný hrdina.

Tak jako vykvete lotos při východu Slunce, tak dojde k projevení tří světů, jakmile se objeví ministr. Když ministr odpočívá, tři světy pozastaví svoji činnost. Pokud ho s myslí jednobodově zaměřenou a osvobozenou od iluze a nevědomosti jsi schopen porazit, pak jsi skutečný hrdina. Podmaníš-li si ministra, pak sis podmanil všechny světy i se vším, co je v nich. Nezvítězíš-li nad ministrem, nezvítězil jsi nad ničím, třebaže si můžeš myslet, že jsi ve světě to či ono ovládl.

Můj synu, k získání dokonalosti a věčného blaha použij všechny prostředky. Ať jsou překážky a těžkosti jakkoli velké, všechnu svoji sílu použij k dosažení vítězství nad ministrem.